१ अथसोमोन्यातिव्रतकम ।।
सोमायउमायआपव्रन्यथ्विं ।।

आशा सफूकुथि
1.196
ASHA ARCHIVES

१ अथसौमोत्पत्तिपुस्तकम् ॥
सोमायउमायआपप्रन्यथ्वि ॥

1.196
ASHA ARCHIVES

सोमोत्प त्तिचंद्र

ॐ नमश्चन्द्रमसे॥ ॥अग्निहोत्रमुपासीनं· गार्ग्यं वृद्धं महामुनिं॥ विन
येनोपसंगम्य· भागुरिः परिपृच्छति॥१॥ कथं सोमस्य समुत्पत्तिः कथं वाक्षी
यते पुनः॥ केनायं कः समुत्थानं· केन सृष्टिश्च ब्रूहि मां॥२॥ ॥गार्ग्य
उवाच॥ यदा वै कार्णवे घोरे· मथ्यमाने महोदधौ॥ ओषधी विवि
धाः सर्वाः प्रथमं रत्नसागरे॥३॥ प्रमथ्य देवाः क्षीरोदं· नवनीतसम
न्वितं॥ तदा सोमसमुत्पत्तिः शीतरश्मिसुलक्षणः॥४॥ ॥ऋषय

ऊचुः॥ कौतूहलसमुत्पन्ना· देवता ऋषिभिः सह॥ संशयं परिपृ
च्छन्ति· व्यासं धर्मार्थकोविदम्॥५॥ कथं वा क्षीयते सोमः क्षीणो वा
वर्द्धते कथं॥ इदं प्रश्नं महाभाग· ब्रूहि सर्वमशेषतः॥६॥ ॥व्यास
उवाच॥ शृणवन्तु देवताः सर्वे· यदर्थमिह मागताः॥ तदहं संप्रवक्ष्या
मि· सोमस्य गतिमुत्तमम्॥७॥ अग्नौ हुतं च दत्तं च· सर्वं सोमगतं भवे
त्॥ तत्र सोमसमुत्पत्तिः शीतांशुर्हिमलक्षणः॥८॥ अष्टाशीति सह

स्त्राणि। विस्तीर्णं योजनानि च॥ प्रमाणं तत्र विज्ञेयं। कलापंच दशै
व तु॥ ९॥ षोदशेति कलाप्यत्र। इत्येके पि विदुर्बुधाः॥ तत्र सोमं प
पुर्देवाः पर्य्यायेणानुपूर्वशः॥ १०॥ प्रथमां पिवते वह्निः। द्वितीयां पि
वते रविः॥ विश्वे देवास्तृतीयां तु। चतुर्थीं सलिलाधिपः॥ ११॥ पंच
मीं तु वषट्कारः षष्ठीं पिवति वासवः॥ सप्तमीमृषयो देवा। अ
ष्टमीमज एकपात्॥ १२॥ नवमीं कृष्णपक्षस्य। यमः प्राश्नाति वै क

लां॥ दशमीं पिवते वायुः पिवत्येकादशीमुमा॥ १३॥ द्वादशीं पित
रः सर्वे। समं प्राश्नाति भागशः॥ त्रयोदशीं धनाध्यक्षः कुवेरः॥
पिवते कलां॥ १४॥ चतुर्दशीं पशुपतिः। पंचदशं प्रजापतिः॥ नि॥
ष्पीडितः कलाशेषः चन्द्रमा न प्रकाशते॥ १५॥ कला षोडशिका
यां तु। अपः प्रविशते सदा॥ अमावास्यां सदा सोम। ओषधी प्रतिप
द्यते॥ तमोषधीगतं गावः पिवत्यंबुगतं जगत्॥ १६॥ तत् क्षीरमम

१ अथ सोमोन्पत्तीपुस्तकम॥

आशा सफुकुथि
1.196
ASHA ARCHIVES

आशा सफूकुथि
1.196
ASHA ARCHIVES

तं स्नात्वा मंत्रपूतं द्विजातिभिः॥१७॥ कृतमग्निषु यज्ञेषु पुन
राप्यायते शशी॥ दिने दिने कलावृद्धिः पौर्णमास्यां तु पूर्णता॥१८॥
ॐ नवो नवो भवति जायमानो ह्नां केतुरुषसामेत्यग्रे भागं देवे
भ्यो विदधात्यायं प्रचन्द्रमास्तिरते दीर्घमायुः॥१९॥ त्रिमुहूर्तं
वसेदर्के त्रिमुहूर्तं जले वसेत्॥ त्रिमुहूर्तं वसेद्गोष्ठे त्रिमुहूर्तं
वनस्पतौ॥२०॥ वनस्पतिगते सोमे यस्तुछिद्योवनस्पतिं॥ घोरायां

भ्रूणहत्यायां युज्यते नात्र संशयः॥२१॥ वनस्पतिगते सोमे अ
नड्वाहं तु वाहयेत्॥ नश्यन्ति पितरस्तस्य दशवर्षाणि पंच च॥२२॥
वनस्पतिगते सोमे स्त्रियं वा योधिगच्छति॥ स्वर्गस्था पितरस्त
स्य च्यवते नात्र संशयः॥ वनस्पतिगते सोमे यो भक्षेद्दन्तधा
वनं॥ चन्द्रमा भक्षितस्तेन पितृवंशस्य घातकः॥२४॥ वनः
स्पतिगते सोमे परान्नं यस्तु भुंजति॥ तस्य मासकृतं पुण्यं दा

नारमधिगच्छति॥२५॥ वनस्पतिगते सोमे पठनं यत्तु कारयेत्॥
गावस्तस्य प्रणश्यन्ति चिरकालार्जिता अपि॥२६॥ वनस्पति
गते सोमे धेनुर्यस्य प्रसूयते॥ अस्तु मंजायते तस्य पश्यसा
ष्टहमागता॥२७॥ गवार्थे तुलसीपत्रं होमार्थे समिधः कु
शा॥ इहलोके न दुष्यन्ति गवार्थे व तथा तृणं॥२८॥ यदि सो
मोत्पत्तिर्गुर्विणीं श्रावयेत्स्त्रियम्॥ पुत्रं सा तनमेतो वीरं ध मां २

र्मज्ञं वेदपारगम्॥२९॥ यदि मांसो मोत्पत्तिं श्राद्धकाले सदा
पठेत्॥ तदन्नममृतं भूत्वा पितृणां दत्तमक्षयम्॥३०॥ य
दि मांसोमोत्पत्तिं पः पठेद्भक्तिभावतः॥ तारयेत् प्रभृति
पुत्रान् पुरुषसप्तसप्ततिम्॥३१॥ यदि मांसो मोत्पत्तिं प
र्वकाले सदा पठेत्॥ सर्वान्कामानवाप्नोति सोमलोकं स
गच्छति॥३२॥ सोमलोकं ततो गत्वा पुत्रान्मोक्षप्रजे कुर्वन्म॥
वत्सानि विधितानां रसा धारणां पशीर्ष्यां समाप्तम्॥ ॥शुभम्